

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

LAWS OF MALAYSIA

AKTA ORANG KURANG UPAYA 2008
(Akta 685)

PERSONS WITH DISABILITIES ACT 2008
(Act 685)

PNMB

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 685

AKTA ORANG KURANG UPAYA 2008

Tarikh Perkenan Diraja ... 9 Januari 2008

Tarikh penyiaran dalam *Warta* ... 24 Januari 2008

Hakcipta Pencetak (H)

PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD

Semua Hak Terpelihara. Tiada mana-mana bahagian jua daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula atau disimpan di dalam bentuk yang boleh diperolehi semula atau disiarkan dalam sebarang bentuk dengan apa jua cara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan/atau sebaliknya tanpa mendapat izin daripada Percetakan Nasional Malaysia Berhad (Pencetak kepada Kerajaan Malaysia yang dilantik).

UNDANG-UNDANG MALAYSIA

Akta 685

AKTA ORANG KURANG UPAYA 2008

SUSUNAN SEKSYEN

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Seksyen

1. Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

BAHAGIAN II

MAJLIS KEBANGSAAN BAGI ORANG KURANG UPAYA

3. Majlis Kebangsaan bagi Orang Kurang Upaya
4. Anggota silih ganti
5. Pembatalan pelantikan
6. Keterhentian keanggotaan
7. Mesyuarat Majlis
8. Setiausaha Majlis
9. Fungsi Majlis
10. Majlis hendaklah dibantu oleh Jabatan
11. Penubuhan Jawatankuasa
12. Perwakilan fungsi dan kuasa
13. Majlis hendaklah mengesyorkan perubahan pada undang-undang
14. Tanggungjawab Kerajaan
15. Tanggungjawab kementerian yang berkaitan, dil.
16. Tanggungjawab sektor swasta dan pertubuhan bukan kerajaan
17. Tindakan susulan
18. Dana
19. Laporan tahunan

BAHAGIAN III

PELANTIKAN KETUA PENDAFTAR, DLL., DAN
PENDAFTARAN ORANG KURANG UPAYA

Seksyen

20. Pelantikan dan tugas Ketua Pendaftar dan Pendaftar
21. Daftar Orang Kurang Upaya
22. Permohonan bagi pendaftaran
23. Kuasa Pendaftar untuk meminta dokumen atau maklumat tambahan
24. Pendaftaran dan keengganan untuk mendaftar
25. Pengeluaran Kad OKU

BAHAGIAN IV

PENGALAKAN DAN PEMBANGUNAN KUALITI HIDUP DAN
KESEJAHTERAAN ORANG KURANG UPAYA

Bab I

Kebolehaksesan

26. Akses kepada kemudahan, ameniti, perkhidmatan dan bangunan awam
27. Akses kepada kemudahan pengangkutan awam
28. Akses kepada pendidikan
29. Akses kepada pekerjaan
30. Akses kepada maklumat, komunikasi dan teknologi
31. Akses kepada kehidupan berbudaya
32. Akses kepada rekreasi, santai dan sukan

Bab 2

Habilitasi dan rehabilitasi

33. Habilitasi dan rehabilitasi
34. Perkhidmatan di rumah, kediaman dan sokongan komuniti lain

Bab 3

Kesihatan

Seksyen

35. Akses kepada kesihatan
36. Pencegahan daripada berlakunya ketidakupayaan selanjutnya
37. Pengadaan personel kesihatan

Bab 4

Perlindungan orang dengan ketidakupayaan teruk

38. Perlindungan sepanjang hayat dan sistem sokongan sosial
39. Pengertian "orang dengan ketidakupayaan teruk"

Bab 5

Keadaan berisiko dan kecemasan kemanusiaan

40. Akses kepada bantuan

BAHAGIAN V

AM

41. Perlindungan terhadap tindakan guaman dan prosiding undang-undang
42. Akta Perlindungan Pihak Berkuasa Awam 1948
43. Kuasa membuat peraturan-peraturan
44. Perkara yang dilakukan dalam menjangkakan Akta ini diperbuat
45. Kecualian dan peralihan
46. Pencegahan anomali

UNDANG-UNDANG MALAYSIA**Akta 685****AKTA ORANG KURANG UPAYA 2008**

Suatu Akta untuk mengadakan peruntukan bagi pendaftaran, perlindungan, rehabilitasi, pembangunan dan kesejahteraan orang kurang upaya, penubuhan Majlis Kebangsaan bagi Orang Kurang Upaya, dan perkara-perkara yang berkaitan dengannya.

[]

MENGIKTIRAF bahawa ketidakupayaan merupakan suatu konsep yang sentiasa berkembang dan bahawa ketidakupayaan terhasil daripada interaksi antara orang kurang upaya dengan halangan sikap dan persekitaran yang menyekat penyertaan penuh dan berkesan mereka dalam masyarakat atas asas kesetaraan dengan orang upaya:

MENGIKTIRAF sumbangan sedia ada dan berpotensi yang bernilai yang dibuat oleh orang kurang upaya kepada kesejahteraan dan kepelbagaian komuniti dan masyarakat keseluruhannya:

MENGIKTIRAF kepentingan kebolehaksesan kepada persekitaran fizikal, sosial, ekonomi dan kebudayaan, kepada kesihatan dan pendidikan serta kepada maklumat dan komunikasi, bagi membolehkan penyertaan penuh dan berkesan orang kurang upaya dalam masyarakat:

MENGIKTIRAF bahawa orang kurang upaya adalah berhak kepada peluang dan perlindungan, serta bantuan sama rata dalam segala hal keadaan dan tertakluk hanya kepada apa-apa batasan, sekatan dan perlindungan hak sebagaimana yang diperuntukkan oleh Perlembagaan Persekutuan:

MENGIKTIRAF kepentingan kerjasama antara Kerajaan dengan sektor swasta dan pertubuhan bukan kerajaan dalam memastikan penyertaan dan penglibatan penuh dan berkesan orang kurang upaya dalam masyarakat:

MAKA, OLEH YANG DEMIKIAN, DIPERBUAT oleh Parlimen Malaysia seperti yang berikut:

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Akta ini bolehlah dinamakan Akta Orang Kurang Upaya 2008.

(2) Akta ini mula berkuat kuasa pada tarikh yang ditetapkan oleh Menteri melalui pemberitahuan dalam *Warta*, dan Menteri boleh menetapkan tarikh yang berlainan bagi permulaan kuat kuasa peruntukan yang berlainan Akta ini.

Tafsiran

2. Dalam Akta ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“bahasa” termasuklah bahasa pertuturan dan isyarat, Bahasa Isyarat Malaysia dan bentuk bahasa bukan pertuturan lain;

“Bahasa Isyarat Malaysia” ertinya bahasa isyarat rasmi bagi orang pekak di Malaysia;

“Daftar” ertinya Daftar Orang Kurang Upaya yang disimpan dan disenggarakan di bawah seksyen 21;

“ditetapkan” ertinya ditetapkan oleh peraturan-peraturan yang dibuat di bawah Akta ini;

“habilitasi” merujuk kepada proses yang bertujuan untuk membolehkan orang yang dilahirkan dengan ketidakupayaan mencapai serta mengekalkan sepenuhnya keupayaan fizikal, mental, sosial dan vokasional serta penglibatan dan penyertaan penuh mereka dalam semua aspek kehidupan;

“Jabatan” ertinya Jabatan Pembangunan bagi Orang Kurang Upaya yang bertanggungjawab bagi pendaftaran, perlindungan, rehabilitasi, perkembangan dan kesejahteraan orang kurang upaya;

“Kad OKU” ertinya kad yang dikeluarkan di bawah seksyen 25;

“Kerajaan” ertinya Kerajaan Persekutuan;

“Ketua Pendaftar” dan “Timbalan Ketua Pendaftar” masing-masing ertinya Ketua Pendaftar bagi Orang Kurang Upaya dan Timbalan Ketua Pendaftar bagi Orang Kurang Upaya yang dilantik di bawah perenggan 20(1)(a) dan (b);

“komunikasi” termasuklah bahasa, paparan teks, Braille, bahasa sentuhan, cetak besar, isyarat, multimedia boleh akses dan juga cara dan format komunikasi secara bertulis, audio, bahasa mudah, jurubaca serta kaedah augmentatif dan alternatif, termasuk maklumat boleh akses dan teknologi maklumat;

“Majlis” ertinya Majlis Kebangsaan bagi Orang Kurang Upaya yang ditubuhkan di bawah seksyen 3;

“Menteri” ertinya Menteri yang dipertanggungjawabkan dengan tanggungjawab bagi kebajikan masyarakat;

“orang kurang upaya” termasuklah mereka yang mempunyai kekurangan jangka panjang fizikal, mental, intelektual atau deria yang apabila berinteraksi dengan pelbagai halangan, boleh menyekat penyertaan penuh dan berkesan mereka dalam masyarakat;

“Pegawai Kebajikan Masyarakat” ertinya mana-mana Pegawai Kebajikan Masyarakat di Kementerian yang bertanggungjawab bagi kebajikan masyarakat dan termasuklah mana-mana Penolong Pegawai Kebajikan Masyarakat;

“Pendaftar” ertinya Pendaftar Orang Kurang Upaya yang dilantik di bawah perenggan 20(1)(c);

“penyedia perkhidmatan jagaan kesihatan swasta” ertinya penyedia kemudahan jagaan kesihatan swasta di bawah Akta Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta 1998 [Akta 586];

“penyesuaian munasabah” ertinya pengubahsuaian dan pelarasan yang perlu dan sesuai tanpa mengenakan bebanan tidak seimbang atau tidak wajar, jika diperlukan dalam hal tertentu, untuk memastikan orang kurang upaya menikmati atau menjalani kehidupan yang berkualiti dan sejahtera atas asas kesetaraan dengan orang upaya;

“rehabilitasi” merujuk kepada proses yang bertujuan untuk membolehkan orang kurang upaya mencapai dan mengekalkan sepenuhnya keupayaan fizikal, mental, sosial dan vokasional serta penglibatan dan penyertaan penuh mereka dalam semua aspek kehidupan;

“reka bentuk sejagat” ertinya reka bentuk produk, persekitaran, program dan perkhidmatan yang boleh digunakan oleh semua orang, ke tahap sebaik mungkin, tanpa perlu membuat adaptasi atau reka bentuk khusus dan hendaklah termasuk alat bantu bagi kumpulan orang kurang upaya tertentu jika ia diperlukan;

“sektor swasta” merujuk kepada mana-mana orang atau badan sama ada diperbadankan atau tidak diperbadankan selain Kerajaan atau Kerajaan Negeri, agensi, badan atau pertubuhan Kerajaan, tetapi tidak termasuk apa-apa rujukan kepada pertubuhan bukan kerajaan.

BAHAGIAN II

MAJLIS KEBANGSAAN BAGI ORANG KURANG UPAYA

Majlis Kebangsaan bagi Orang Kurang Upaya

3. (1) Suatu badan yang dikenali sebagai Majlis Kebangsaan bagi Orang Kurang Upaya hendaklah ditubuhkan bagi maksud Akta ini.

(2) Majlis hendaklah terdiri daripada anggota yang berikut:

- (a) Menteri yang hendaklah menjadi Pengerusi;
- (b) Ketua Setiausaha Kementerian yang bertanggungjawab bagi kebajikan masyarakat, yang hendaklah menjadi Timbalan Pengerusi;
- (c) Peguam Negara Malaysia, atau wakilnya;

- (d) Ketua Setiausaha Kementerian yang bertanggungjawab bagi kewangan;
- (e) Ketua Setiausaha Kementerian yang bertanggungjawab bagi pengangkutan;
- (f) Ketua Setiausaha Kementerian yang bertanggungjawab bagi sumber manusia;
- (g) Ketua Pengarah Pendidikan;
- (h) Ketua Pengarah Kesihatan;
- (i) Pengerusi Lembaga Pelesenan Kenderaan Perdagangan;
- (j) tidak lebih daripada sepuluh orang yang mempunyai pengalaman, pengetahuan dan kepakaran yang sesuai dalam permasalahan dan isu yang berhubungan dengan orang kurang upaya yang hendaklah dilantik oleh Menteri.

(3) Anggota Majlis yang dilantik di bawah subseksyen (2) boleh dibayar apa-apa elaun sebagaimana yang ditentukan oleh Menteri.

(4) Seseorang anggota Majlis yang dilantik di bawah perenggan (2)(j), melainkan jika dia terlebih dahulu meletakkan jawatan atau mengosongkan jawatannya atau pelantikannya terlebih dahulu dibatalkan hendaklah memegang jawatan selama tempoh tidak melebihi dua tahun dan adalah layak untuk dilantik semula selama tempoh tidak melebihi dua penggal berturut-turut.

Anggota silih ganti

4. (1) Menteri boleh melantik seseorang untuk menjadi anggota silih ganti berkenaan dengan setiap anggota yang dilantik di bawah perenggan 3(2)(d), (e) dan (f) untuk menghadiri mesyuarat Majlis sebagai ganti anggota itu apabila anggota itu tidak dapat hadir atas apa-apa sebab.

(2) Apabila menghadiri mesyuarat Majlis seseorang anggota silih ganti hendaklah bagi segala maksud disifatkan sebagai anggota Majlis.

(3) Seseorang anggota silih ganti hendaklah, melainkan jika dia terlebih dahulu melepaskan keanggotaannya atau pelantikannya terlebih dahulu dibatalkan, terhenti menjadi anggota silih ganti apabila anggota yang baginya dia merupakan anggota silih ganti terhenti menjadi anggota Majlis.

Pembatalan pelantikan

5. Menteri hendaklah membatalkan pelantikan seseorang anggota Majlis yang dilantik di bawah perenggan 3(2)(j)—

- (a) jika kelakuannya, sama ada yang berkaitan dengan kewajibannya sebagai anggota Majlis atau selainnya, telah memburukkan nama Majlis;
- (b) jika telah dibuktikan terhadapnya, atau dia telah disabitkan atas, suatu pertuduhan berkenaan dengan—
 - (i) kesalahan yang melibatkan fraud, kecurangan atau keburukan akhlak;
 - (ii) kesalahan di bawah undang-undang yang berhubungan dengan rasuah; atau
 - (iii) apa-apa kesalahan lain yang boleh dihukum dengan pemenjaraan;
- (c) jika dia menjadi bankrap; atau
- (d) jika dia menjadi tidak sempurna akal atau selainnya tidak berupaya menunaikan kewajibannya.

Keterhentian keanggotaan

6. Seseorang anggota Majlis yang dilantik di bawah perenggan 3(2)(j) hendaklah terhenti menjadi anggota—

- (a) jika dia tidak hadir tiga kali berturut-turut mesyuarat Majlis tanpa kebenaran Pengerusi;
- (b) jika pelantikannya dibatalkan;
- (c) jika dia mati; atau

- (d) jika dia meletakkan jawatannya dengan memberi satu bulan notis secara bertulis kepada Menteri.

Mesyuarat Majlis

7. (1) Majlis hendaklah bermesyuarat sekurang-kurangnya tiga kali setahun bagi melaksanakan fungsinya pada bila-bila masa dan di mana-mana tempat sebagaimana yang ditentukan oleh Pengerusi.

(2) Sebelas orang anggota hendaklah membentuk kuorum mesyuarat Majlis.

(3) Pengerusi hendaklah mempengerusikan kesemua mesyuaratnya.

(4) Jika Pengerusi tidak berupaya atas apa-apa sebab untuk mempengerusikan mana-mana mesyuarat Majlis, mesyuarat hendaklah dipengerusikan oleh Timbalan Pengerusi.

(5) Majlis boleh mengundang mana-mana orang untuk menghadiri mana-mana mesyuarat atau pertimbangtelitian Majlis bagi maksud menasihatinya tentang apa-apa perkara yang sedang dibincangkan, tetapi orang itu tidak berhak untuk mengundi pada mesyuarat itu.

(6) Pada mana-mana mesyuarat Majlis, Pengerusi hendaklah mempunyai undi biasa dan hendaklah, sekiranya terdapat persamaan undi, mempunyai undi pemutus.

(7) Mana-mana orang yang diundang di bawah subseksyen (5) boleh dibayar apa-apa elaun sebagaimana yang ditentukan oleh Menteri.

(8) Tertakluk kepada peruntukan Akta ini, Majlis boleh membuat peraturan-peraturan bagi mengawal selia mesyuarat dan prosidingnya.

Setiausaha Majlis

8. Ketua Pengarah Kebajikan Masyarakat hendaklah menjadi Setiausaha Majlis.

Fungsi Majlis

9. (1) Fungsi Majlis adalah seperti yang berikut:

- (a) untuk menyelia pelaksanaan dasar negara dan pelan tindakan negara yang berhubungan dengan orang kurang upaya;
- (b) untuk membuat syor kepada Kerajaan mengenai semua aspek orang kurang upaya termasuk perkara-perkara yang berhubungan dengan sokongan, penjagaan, perlindungan, rehabilitasi, pembangunan dan kesejahteraan orang kurang upaya;
- (c) untuk menyelaraskan dan memantau pelaksanaan dasar negara dan pelan tindakan negara yang berhubungan dengan orang kurang upaya dengan kementerian, agensi, badan atau pertubuhan kerajaan dan sektor swasta yang berkaitan;
- (d) untuk memantau dan menilai kesan dasar, program dan aktiviti yang dirancang untuk mencapai penyertaan penuh dan berkesan orang kurang upaya dan dalam berbuat demikian boleh membuat apa-apa perkiraan dengan kementerian, agensi, badan atau pertubuhan kerajaan dan sektor swasta yang berkaitan sebagaimana yang difikirkannya perlu;
- (e) untuk mengkaji semula aktiviti semua kementerian, agensi, badan atau pertubuhan kerajaan dan sektor swasta yang terlibat dalam pelaksanaan dasar negara dan pelan tindakan negara yang berhubungan dengan orang kurang upaya;
- (f) untuk mengesyorkan kepada Kerajaan perubahan kepada undang-undang sedia ada dan juga untuk mencadangkan undang-undang baru bagi menjamin penyertaan penuh dan berkesan orang kurang upaya dalam masyarakat, termasuk untuk memudahkan kebolehaksesan;
- (g) untuk membangunkan program dan strategi yang bertujuan untuk mendidik masyarakat dan untuk meningkatkan kesedaran dalam kalangan masyarakat, termasuk pada peringkat keluarga, berhubung dengan orang kurang upaya termasuk keupayaan dan sumbangan mereka bagi menggalakkan tanggapan positif dan kesedaran sosial yang tinggi serta memupuk rasa hormat kepada hak dan maruah orang kurang upaya;

- (h) untuk menerima pakai langkah yang berkesan dan sesuai bagi menggalakkan pengiktirafan kemahiran, merit dan kebolehan orang kurang upaya, dan sumbangan mereka di tempat kerja dan pasaran buruh;
- (i) untuk memupuk sikap menghormati hak orang kurang upaya pada semua peringkat sistem pendidikan, termasuk pada peringkat awal kanak-kanak;
- (j) untuk menasihati Kerajaan mengenai isu ketidakupayaan termasuk perkembangan di peringkat antarabangsa;
- (k) untuk mengumpul dan mengumpul semak data dan maklumat, dan menjalankan serta menggalakkan penyelidikan yang berhubungan dengan orang kurang upaya;
- (l) untuk menggalakkan pembangunan latihan awal dan berterusan bagi golongan profesional dan kakitangan yang bekerja dalam perkhidmatan habilitasi dan rehabilitasi;
- (m) untuk menggalakkan peluang pekerjaan dan peningkatan kerjaya bagi orang kurang upaya dalam pasaran buruh, dan juga bantuan dalam mencari atau mendapatkan pekerjaan atas asas keserataan dengan orang upaya; dan
- (n) untuk melaksanakan apa-apa fungsi lain sebagaimana yang diarahkan oleh Menteri bagi pelaksanaan sewajarnya Akta ini.

(3) Majlis hendaklah mempunyai segala kuasa sebagaimana yang perlu bagi, atau yang berkaitan dengan, atau yang bersampingan dengan, pelaksanaan fungsinya di bawah Akta ini.

Majlis hendaklah dibantu oleh Jabatan

10. Majlis hendaklah dibantu oleh Jabatan dalam pelaksanaan fungsinya dan penjalanan kuasanya di bawah Akta ini.

Penubuhan jawatankuasa

11. (1) Majlis boleh menubuhkan apa-apa jawatankuasa sebagaimana yang difikirkannya perlu atau suai manfaat untuk membantu dalam pelaksanaan fungsinya dan penjalanan kuasanya di bawah Akta ini.

(2) Jawatankuasa yang ditubuhkan di bawah subseksyen (1)—

- (a) hendaklah dipengerusikan oleh mana-mana anggota Majlis yang dinyatakan di bawah perenggan 3(2)(b) hingga (i);
- (b) hendaklah menepati dan bertindak mengikut apa-apa arahan yang diberikan kepadanya oleh Majlis; dan
- (c) boleh menentukan tatacaranya sendiri.

(3) Anggota jawatankuasa yang ditubuhkan di bawah subseksyen (1) boleh dilantik daripada kalangan anggota Majlis atau mana-mana orang lain sebagaimana yang difikirkan patut oleh Majlis.

(4) Kecuali anggota jawatankuasa yang dilantik daripada kalangan anggota Majlis, mana-mana orang lain yang dilantik sebagai anggota jawatankuasa boleh dibayar apa-apa elaun sebagaimana yang ditentukan oleh Menteri.

(5) Anggota jawatankuasa hendaklah memegang jawatan bagi apa-apa tempoh sebagaimana yang dinyatakan dalam surat pelantikannya dan adalah layak untuk dilantik semula.

(6) Majlis boleh membatalkan pelantikan mana-mana anggota jawatankuasa tanpa memberikan apa-apa sebab bagi pembatalan itu.

(7) Anggota jawatankuasa boleh, pada bila-bila masa, meletakkan jawatan dengan memberikan notis secara bertulis kepada pengerusi jawatankuasa.

(8) Majlis boleh, pada bila-bila masa, memberhentikan atau mengubah keanggotaan sesuatu jawatankuasa.

(9) Jawatankuasa hendaklah mengadakan mesyuaratnya pada bila-bila masa dan di mana-mana tempat sebagaimana yang ditentukan oleh pengerusi jawatankuasa.

(10) Jawatankuasa boleh mengundang mana-mana orang untuk menghadiri mana-mana mesyuarat jawatankuasa bagi maksud menasihatinya mengenai apa-apa perkara yang dibincangkan tetapi orang itu tidak berhak untuk mengundi pada mesyuarat itu.

(11) Mana-mana orang yang diundang di bawah subseksyen (10) boleh dibayar apa-apa elaun sebagaimana yang ditentukan oleh Menteri.

Pewakilan fungsi dan kuasa

12. (1) Majlis boleh, tertakluk kepada apa-apa syarat, batasan atau sekatan sebagaimana yang disifatkannya patut untuk dikenakan, mewakilkan mana-mana fungsi dan kuasanya, kecuali kuasa untuk membuat peraturan-peraturan di bawah seksyen 43, kepada—

- (a) Pengerusi Majlis;
- (b) mana-mana anggota Majlis yang dilantik di bawah perenggan 3(2)(b) hingga (i); dan
- (c) sesuatu jawatankuasa yang ditubuhkan di bawah seksyen 11.

(2) Mana-mana orang atau jawatankuasa yang diwakilkan dengan apa-apa fungsi dan kuasa hendaklah menepati dan mengambil kira semua syarat dan sekatan yang dikenakan oleh Majlis dan semua kehendak, tatacara dan perkara yang dinyatakan oleh Majlis.

(3) Apa-apa fungsi atau kuasa yang diwakilkan di bawah seksyen ini hendaklah dilaksanakan dan dijalankan atas nama dan bagi pihak Majlis.

(4) Pewakilan di bawah seksyen ini tidaklah menghalang Majlis daripada melaksanakan atau menjalankan sendiri pada bila-bila masa mana-mana fungsi dan kuasa yang diwakilkan.

Majlis hendaklah mengesyorkan perubahan pada undang-undang

13. (1) Dalam melaksanakan fungsinya di bawah Akta ini, adalah menjadi tanggungjawab Majlis untuk mengesyorkan kepada Kerajaan perubahan yang dikehendaki dibuat pada mana-mana undang-undang atau untuk mencadangkan pengadaaan undang-undang baru bagi menjamin penyertaan penuh dan berkesan orang kurang upaya dalam masyarakat, termasuk untuk memudahkan kebolehasan atau apa-apa perkara lain sebagaimana yang disifatkan perlu atau suai manfaat oleh Majlis.

(2) Bagi maksud membuat apa-apa syor di bawah subseksyen (1), Majlis—

- (a) hendaklah berunding dengan kementerian, agensi, badan atau pertubuhan kerajaan yang berkaitan; atau

Laporan tahunan

19. Majlis hendaklah memberikan suatu laporan tahunan mengenai semua aktiviti sepanjang tahun yang dimaksudkan oleh laporan itu kepada Menteri, dan mana-mana pihak berkuasa awam sebagaimana yang diarahkan oleh Menteri.

BAHAGIAN III**PELANTIKAN KETUA PENDAFTAR, DLL., DAN
PENDAFTARAN ORANG KURANG UPAYA****Pelantikan dan tugas Ketua Pendaftar dan Pendaftar**

20. (1) Menteri hendaklah bagi maksud Akta ini melantik—

- (a) seorang Pegawai Kebajikan Masyarakat yang bertanggungjawab bagi Jabatan sebagai Ketua Pendaftar;
- (b) seorang Pegawai Kebajikan Masyarakat daripada Jabatan sebagai Timbalan Ketua Pendaftar;
- (c) seorang Pegawai Kebajikan Masyarakat daripada Jabatan sebagai Pendaftar bagi setiap Negeri dan Wilayah Persekutuan; dan
- (d) apa-apa bilangan Penolong Pendaftar bagi mana-mana daerah atau kawasan sebagaimana yang ditentukan oleh Menteri.

(2) Ketua Pendaftar hendaklah berada di bawah arahan dan pengawasan am Ketua Pengarah Kebajikan Masyarakat dan Ketua Pendaftar hendaklah menjalankan kawalan dan pengawasan am atas segala perkara yang berhubungan dengan pendaftaran orang kurang upaya di bawah Akta ini.

(3) Timbalan Ketua Pendaftar, Pendaftar dan Penolong Pendaftar hendaklah berada di bawah arahan dan pengawasan am Ketua Pendaftar.

(4) Ketua Pendaftar hendaklah mempunyai kuasa dan menjalankan fungsi yang diberikan kepadanya oleh Akta ini, dan semasa ketiadaannya, kuasa dan fungsi itu boleh dipunyai atau dijalankan oleh Timbalan Ketua Pendaftar.

(5) Tertakluk kepada arahan, kawalan dan pengawasan Ketua Pendaftar, Timbalan Ketua Pendaftar atau Pendaftar boleh menjalankan segala kuasa dan fungsi yang diberikan kepada Ketua Pendaftar oleh atau di bawah Akta ini.

(6) Tertakluk kepada arahan, kawalan dan pengawasan Pendaftar, seseorang Penolong Pendaftar hendaklah membantu Pendaftar dalam menjalankan kuasanya dan melaksanakan fungsinya dalam daerah atau kawasan yang Penolong Pendaftar itu dilantik.

(7) Pelantikan Ketua Pendaftar, Timbalan Ketua Pendaftar, Pendaftar dan Penolong Pendaftar di bawah seksyen ini hendaklah disiarkan dalam *Warta*.

Daftar Orang Kurang Upaya

21. (1) Tiap-tiap Pendaftar hendaklah menyimpan dan menyenggarakan Daftar Orang Kurang Upaya.

(2) Menteri boleh membuat peraturan-peraturan bagi penyimpanan dan penyenggaraan Daftar Orang Kurang Upaya dan peraturan-peraturan itu bolehlah termasuk peruntukan untuk memberi kuasa kepada Pendaftar atau Penolong Pendaftar untuk mengemaskinikan Daftar dengan membuat perubahan kepada butir-butir orang kurang upaya atau memotong nama orang kurang upaya yang telah meninggal dunia atau berhenti menjadi orang kurang upaya.

Permohonan bagi pendaftaran

22. (1) Permohonan bagi pendaftaran sebagai orang kurang upaya hendaklah dibuat kepada Majlis.

(2) Menteri boleh membuat peraturan-peraturan bagi pendaftaran orang kurang upaya dan bagi segala perkara yang bersampingan dengannya.

(3) Tanpa menjejaskan keluasan subseksyen (2), peraturan-peraturan itu boleh—

- (a) menetapkan tatacara yang hendaklah diikuti semasa membuat suatu permohonan bagi pendaftaran;

- (b) menetapkan orang yang boleh didaftarkan sebagai orang kurang upaya dan orang yang terhenti daripada didaftarkan sebagai orang kurang upaya; dan
- (c) menetapkan cara pengeluaran dan pembatalan Kad OKU.

Kuasa Pendaftar untuk meminta dokumen atau maklumat tambahan

23. (1) Pendaftar boleh, berhubung dengan mana-mana permohonan yang dibuat di bawah seksyen 22, meminta supaya diberikan oleh pemohon apa-apa dokumen atau maklumat tambahan dalam tempoh yang dinyatakan oleh Pendaftar.

(2) Jika seseorang yang membuat permohonan gagal untuk memberikan dokumen atau maklumat tambahan yang diminta dalam tempoh yang dinyatakan atau apa-apa tempoh lain sebagaimana yang dilanjutkan oleh Pendaftar, permohonan itu disifatkan telah ditarik balik tetapi tanpa menjejaskan suatu permohonan baru dibuat.

Pendaftaran dan keengganan untuk mendaftar

24. (1) Selepas mempertimbangkan permohonan di bawah seksyen 22 dan apa-apa dokumen atau maklumat tambahan yang diberikan menurut seksyen 23, jika ada, Pendaftar hendaklah—

- (a) mendaftarkan seseorang sebagai orang kurang upaya jika dia berpuas hati bahawa orang yang menjadi subjek permohonan itu merupakan orang kurang upaya; atau
- (b) enggan untuk mendaftarkan seseorang sebagai orang kurang upaya jika dia berpuas hati bahawa orang itu bukan orang kurang upaya.

(2) Seseorang yang terkilan dengan keputusan Pendaftar di bawah perenggan (1)(b) boleh merayu kepada Menteri dan keputusan Menteri adalah muktamad.

Pengeluaran Kad OKU

25. (1) Pendaftar hendaklah mengeluarkan Kad OKU kepada seseorang yang berdaftar sebagai orang kurang upaya.

(2) Kad OKU yang dikeluarkan di bawah subseksyen (1) hendaklah, melainkan jika dibuktikan telah dibatalkan, menjadi keterangan muktamad bagi segala maksud bahawa orang itu telah didaftarkan dengan sewajarnya sebagai orang kurang upaya di bawah Akta ini.

(3) Kad OKU hendaklah diserahkan kepada Pendaftar apabila seseorang terhenti menjadi orang kurang upaya.

BAHAGIAN IV

PENGGALAKAN DAN PEMBANGUNAN KUALITI HIDUP DAN KESEJAHTERAAN ORANG KURANG UPAYA

Bab I

Kebolehaksesan

Akses kepada kemudahan, ameniti, perkhidmatan dan bangunan awam

26. (1) Orang kurang upaya hendaklah mempunyai hak untuk akses kepada dan menggunakan kemudahan, ameniti, perkhidmatan dan bangunan awam yang dibuka atau disediakan kepada orang ramai atas asas kesetaraan dengan orang upaya, tetapi tertakluk kepada kewujudan atau kemunculan apa-apa keadaan yang boleh membahayakan keselamatan orang kurang upaya.

(2) Bagi maksud subseksyen (1), Kerajaan dan penyedia mana-mana kemudahan, ameniti, perkhidmatan dan bangunan awam hendaklah memberi pertimbangan yang sesuai dan mengambil langkah yang perlu untuk memastikan bahawa kemudahan, ameniti, perkhidmatan dan bangunan awam itu serta penambahbaikan kelengkapan yang berkaitan dengannya menepati reka bentuk sejagat bagi memudahkan akses kepada dan penggunaan oleh orang kurang upaya.

Akses kepada kemudahan pengangkutan awam

27. (1) Orang kurang upaya hendaklah mempunyai hak untuk akses kepada dan menggunakan kemudahan, ameniti dan perkhidmatan pengangkutan awam yang dibuka atau disediakan kepada orang ramai atas asas kesetaraan dengan orang upaya.

(2) Bagi maksud subseksyen (1), Kerajaan dan penyedia mana-mana kemudahan, ameniti dan perkhidmatan pengangkutan awam hendaklah memberi pertimbangan yang sesuai dan mengambil langkah yang perlu untuk memastikan bahawa kemudahan, ameniti dan perkhidmatan pengangkutan awam itu menepati reka bentuk sejagat bagi memudahkan akses kepada dan penggunaan oleh orang kurang upaya.

Akses kepada pendidikan

28. (1) Orang kurang upaya tidak boleh dikecualikan daripada sistem pendidikan umum atas asas ketidakupayaan, dan kanak-kanak kurang upaya tidak boleh dikecualikan daripada pendidikan prasekolah, rendah, menengah dan tinggi, atas asas kesetaraan dengan orang atau kanak-kanak upaya, termasuk latihan vokasional dan pembelajaran sepanjang hayat.

(2) Kerajaan dan penyedia pendidikan swasta hendaklah, bagi membolehkan orang dan kanak-kanak kurang upaya melanjutkan pelajaran, menyediakan penyesuaian munasabah yang sesuai dengan keperluan orang dan kanak-kanak kurang upaya dari segi, antara lain, prasarana, kelengkapan dan bahan pengajaran, kaedah pengajaran, kurikulum dan bentuk sokongan lain yang memenuhi pelbagai keperluan orang atau kanak-kanak kurang upaya.

(3) Kerajaan dan penyedia pendidikan swasta hendaklah mengambil langkah yang sesuai untuk membolehkan orang dan kanak-kanak kurang upaya mempelajari kemahiran hidup dan pembangunan sosial bagi memudahkan penyertaan penuh dan setara mereka dalam pendidikan termasuk yang berikut:

- (a) untuk memudahkan pembelajaran Braille, skrip alternatif, kaedah augmentatif dan alternatif, cara dan format komunikasi dan kemahiran orientasi dan mobiliti, dan memudahkan sokongan rakan sebaya dan pementoran;

- (b) untuk memudahkan pembelajaran Bahasa Isyarat Malaysia dan penggalakan identiti linguistik komuniti orang pekak; dan

- (c) untuk memastikan bahawa pendidikan orang dan khususnya kanak-kanak, yang buta, pekak atau pekak-buta disampaikan dalam bahasa, kaedah dan cara komunikasi yang paling sesuai bagi individu, dan dalam persekitaran yang memaksimumkan pembangunan akademik dan sosial.

Akses kepada pekerjaan

29. (1) Orang kurang upaya hendaklah mempunyai hak untuk akses kepada pekerjaan atas asas kesetaraan dengan orang upaya.

(2) Majikan hendaklah melindungi hak orang kurang upaya, atas asas kesetaraan dengan orang upaya, untuk mendapatkan suasana kerja yang adil dan baik termasuk peluang sama rata dan saraan sama rata bagi kerja yang sama nilai, suasana kerja yang selamat dan sihat, perlindungan daripada gangguan dan memulihkan ketidakpuasan hati.

(3) Majikan hendaklah dalam melaksanakan kewajipan sosialnya berusaha untuk menggalakkan pekerjaan yang stabil bagi orang kurang upaya dengan menilai keupayaannya dengan sewajarnya, menyediakan tempat pekerjaan yang sesuai dan menjalankan pengurusan pekerjaan yang sesuai.

(4) Majlis hendaklah, bagi menggalakkan pengambilan kerja orang kurang upaya dalam sektor swasta, merumuskan dasar dan langkah yang sesuai yang boleh termasuk program tindakan afirmatif dan langkah lain.

(5) Majlis hendaklah menggalakkan peluang bagi latihan kepada orang kurang upaya dalam pasaran buruh dan juga peluang untuk bekerja sendiri, keusahawanan, pembangunan koperasi, memulakan perniagaan sendiri dan mewujudkan peluang bekerja dari rumah.

(6) Bagi maksud seksyen ini, "majikan" termasuklah Kerajaan.

Akses kepada maklumat, komunikasi dan teknologi

30. (1) Orang kurang upaya hendaklah mempunyai hak untuk akses kepada maklumat, komunikasi dan teknologi atas asas kesetaraan dengan orang upaya.

(2) Kerajaan dan penyedia maklumat, komunikasi dan teknologi hendaklah, bagi membolehkan orang kurang upaya mempunyai akses sedemikian, menyediakan maklumat, komunikasi dan teknologi dalam format dan teknologi boleh akses bersesuaian dengan pelbagai jenis ketidakupayaan mengikut cara yang tepat pada masanya dan tanpa kos tambahan.

(3) Kerajaan dan sektor swasta hendaklah menerima dan memudahkan penggunaan Bahasa Isyarat Malaysia, Braille, komunikasi augmentatif dan alternatif, dan semua cara, kaedah dan format komunikasi boleh akses pilihan orang kurang upaya dalam urusan rasmi.

Akses kepada kehidupan berbudaya

31. (1) Orang kurang upaya hendaklah mempunyai hak untuk akses kepada kehidupan berbudaya atas asas kesetaraan dengan orang upaya.

(2) Orang kurang upaya hendaklah mempunyai hak untuk menikmati akses—

- (a) kepada bahan kebudayaan dalam format boleh akses;
- (b) kepada program televisyen, filem, teater dan aktiviti kebudayaan lain, dalam format boleh akses; dan
- (c) ke tempat persembahan kebudayaan atau perkhidmatan seperti teater, muzium, panggung wayang, perkhidmatan perpustakaan dan pelancongan dan, sebolehnya mungkin, ke monumen dan tapak yang mempunyai kepentingan kebudayaan kebangsaan.

(3) Majlis hendaklah mengambil langkah yang sesuai untuk membolehkan orang kurang upaya mendapat peluang untuk membangunkan dan menggunakan potensi kreatif, artistik dan

intelektual mereka, bukan hanya untuk kepentingan mereka sendiri, tetapi juga untuk memperkaya masyarakat.

(4) Orang kurang upaya adalah berhak atas asas kesetaraan dengan orang upaya untuk mendapatkan pengiktirafan dan sokongan terhadap identiti khusus kebudayaan dan linguistik mereka, termasuk Bahasa Isyarat Malaysia dan budaya orang pekak.

Akses kepada rekreasi, santai dan sukan

32. (1) Orang kurang upaya hendaklah mempunyai hak untuk menyertai aktiviti rekreasi, santai dan sukan atas asas kesetaraan dengan orang upaya tetapi tertakluk kepada kewujudan atau kemunculan apa-apa keadaan yang boleh membahayakan keselamatan orang kurang upaya.

(2) Majlis hendaklah mengambil langkah yang sesuai—

- (a) untuk menggalakkan penyertaan, ke tahap setinggi mungkin, orang kurang upaya dalam aktiviti sukan utama pada semua peringkat;
- (b) untuk memastikan bahawa orang kurang upaya mempunyai peluang untuk menganjurkan, membangunkan dan menyertai aktiviti sukan dan rekreasi khusus untuk orang kurang upaya dan, bagi tujuan ini, menggalakkan pengadaan, atas asas kesetaraan dengan orang upaya, tunjuk ajar, latihan dan sumber yang sesuai;
- (c) untuk memastikan bahawa orang kurang upaya mempunyai akses ke tempat sukan, rekreasi dan pelancongan;
- (d) untuk memastikan bahawa kanak-kanak kurang upaya mempunyai akses setara dengan kanak-kanak upaya lain kepada penyertaan dalam aktiviti permainan, rekreasi dan santai serta sukan, termasuk aktiviti dalam sistem persekolahan; dan
- (e) untuk memastikan bahawa orang kurang upaya mempunyai akses kepada perkhidmatan daripada mereka yang terlibat dalam penganjuran aktiviti rekreasi, santai, sukan dan pelancongan.

Bab 2

*Habilitasi dan rehabilitasi***Habilitasi dan rehabilitasi**

33. (1) Majlis, penyedia perkhidmatan jagaan kesihatan swasta dan pertubuhan bukan kerajaan hendaklah mengambil langkah yang berkesan dan sesuai untuk membolehkan orang kurang upaya mencapai dan mengekalkan keupayaan berdikari yang maksimum, keupayaan fizikal, mental, sosial dan vokasional sepenuhnya serta penglibatan dan penyertaan sepenuhnya dalam semua aspek kehidupan.

(2) Bagi maksud subseksyen (1), Majlis, penyedia perkhidmatan jagaan kesihatan swasta dan pertubuhan bukan kerajaan hendaklah menganjurkan, mengukuhkan dan memperluas perkhidmatan dan program habilitasi dan rehabilitasi yang komprehensif, terutamanya dalam bidang kesihatan, pekerjaan, pendidikan dan perkhidmatan sosial mengikut sedemikian cara yang perkhidmatan dan program ini bermula pada peringkat seawal mungkin dan berdasarkan penilaian pelbagai bidang mengenai keperluan dan kekuatan individu.

(3) Majlis, penyedia perkhidmatan jagaan kesihatan swasta dan pertubuhan bukan kerajaan hendaklah menggalakkan pengadaaan, pengetahuan dan penggunaan alat bantu dan teknologi yang direka bagi orang kurang upaya sebagaimana yang ia berhubungan dengan habilitasi dan rehabilitasi.

(4) Majlis, sektor swasta dan pertubuhan bukan kerajaan hendaklah mengambil langkah yang sesuai untuk menggalakkan dan mengukuhkan program rehabilitasi berasaskan komuniti untuk menyediakan intervensi awal, rehabilitasi dan latihan bagi orang kurang upaya dalam komuniti mereka sendiri melalui penyertaan aktif komuniti.

Perkhidmatan di rumah, kediaman dan sokongan komuniti lain

34. Majlis, sektor swasta dan pertubuhan bukan kerajaan hendaklah mengambil langkah yang sesuai untuk menggalakkan penyediaan rangkaian perkhidmatan di rumah, kediaman dan sokongan komuniti lain untuk mengelakkan pengasingan atau pemisahan orang kurang upaya daripada komuniti.

Bab 3

*Kesihatan***Akses kepada kesihatan**

35. (1) Orang kurang upaya hendaklah mempunyai hak untuk menikmati kesihatan atas asas kesetaraan dengan orang upaya.

(2) Majlis, sektor swasta dan pertubuhan bukan kerajaan hendaklah mengambil langkah yang sesuai untuk memastikan orang kurang upaya mendapat akses kepada perkhidmatan kesihatan, termasuk rehabilitasi berkaitan kesihatan, yang peka gender.

Pencegahan daripada berlakunya ketidakupayaan selanjutnya

36. (1) Kerajaan dan penyedia perkhidmatan jagaan kesihatan swasta hendaklah menyediakan perkhidmatan kesihatan yang perlu kepada orang kurang upaya yang hendaklah termasuk yang berikut:

- (a) pencegahan daripada berlakunya ketidakupayaan selanjutnya, imunisasi, pemakanan, perlindungan dan pemeliharaan alam sekitar dan kaunseling genetik; dan
- (b) pengesanan awal ketidakupayaan dan intervensi yang tepat pada masanya untuk mencegah ketidakupayaan dan rawatan bagi rehabilitasi.

(2) Dalam mengambil langkah untuk mencegah berlakunya ketidakupayaan selanjutnya, Kerajaan hendaklah—

- (a) menjalankan atau menyebabkan supaya dijalankan tinjauan, penyiasatan dan penyelidikan berhubung dengan sebab berlakunya ketidakupayaan; dan
- (b) menaja atau menyebabkan supaya ditaja kempen kesedaran dan menyebarkan atau menyebabkan supaya disebarluaskan maklumat mengenai penyebab ketidakupayaan dan langkah pencegahan untuk diterima pakai dan mengenai kebersihan, kesihatan dan sanitasi umum.

Pengadaaan personel kesihatan

37. (1) Mana-mana sektor swasta dan pertubuhan bukan kerajaan yang menyediakan jagaan institusi bagi orang kurang upaya hendaklah mengambil khidmat jurupulih pertuturan, jurupulih

anggota dan jurupulih kerja, atau mana-mana personel kesihatan sebagaimana yang disifatkan perlu oleh Menteri setelah mengambil kira kehendak dan keupayaan institusi swasta itu, kekerapan perkhidmatan dan apa-apa faktor lain yang berkaitan.

(2) Bagi maksud subseksyen (1), institusi swasta—

- (a) yang berdaftar di bawah Akta Pusat Jagaan 1993 [Akta 506], hendaklah dalam masa enam bulan dari permulaan kuat kuasa Akta ini mengemukakan kepada Majlis bilangan personel itu dalam penggajiannya; atau
- (b) yang memohon untuk didaftarkan di bawah Akta Pusat Jagaan 1993 hendaklah pada dan selepas permulaan kuat kuasa Akta ini mengemukakan kepada Majlis, sebelum memulakan operasi, bilangan personel itu dalam penggajiannya.

(3) Walau apa pun subseksyen (1), Menteri boleh mengecualikan mana-mana sektor swasta atau pertubuhan bukan kerajaan yang menyediakan jagaan institusi bagi orang kurang upaya, sebagaimana yang disifatkannya patut dan perlu, daripada mengambil khidmat personel kesihatan dalam institusi dan sebaliknya boleh membenarkan lawatan berkala personel kesihatan itu ke institusi swasta itu.

Bab 4

Perlindungan orang dengan ketidakupayaan teruk

Perlindungan sepanjang hayat dan sistem sokongan sosial

38. (1) Kerajaan hendaklah menyediakan perlindungan sepanjang hayat dan sistem sokongan sosial yang perlu termasuk memastikan bahawa kebajikan orang dengan ketidakupayaan teruk tetap tidak terjejas selepas kematian ibu atau bapanya atau pemberi jagaannya bagi membolehkan orang dengan ketidakupayaan teruk itu menjalani kehidupan yang lebih berkualiti.

(2) Mana-mana pertubuhan bukan kerajaan yang berhasrat untuk menyediakan atau sedang menyediakan jagaan institusi bagi orang dengan ketidakupayaan teruk atau pemberi jagaan bagi orang dengan ketidakupayaan teruk boleh membuat permohonan bagi insentif untuk menyediakan jagaan sedemikian kepada Majlis mengikut apa-apa bentuk dan cara yang ditetapkan.

(3) Majlis boleh, jika ia berpuas hati bahawa permohonan pertubuhan bukan kerajaan atau pemberi jagaan yang disebut dalam subseksyen (2) patut dipertimbangkan, memberikan apa-apa insentif yang disifatkannya sesuai dengan kelulusan Menteri yang bertanggungjawab bagi kewangan.

Pengertian “orang dengan ketidakupayaan teruk”

39. Bagi maksud Bab ini, “orang dengan ketidakupayaan teruk” ertinya seseorang yang mengalami satu atau lebih ketidakupayaan yang bergantung pada orang lain bagi aktiviti kehidupan harian yang asas.

Bab 5

Keadaan berisiko dan kecemasan kemanusiaan

Akses kepada bantuan

40. (1) Orang kurang upaya hendaklah mempunyai hak untuk mendapat bantuan atas asas kesetaraan dan pengiktirafan dengan orang upaya dalam keadaan berisiko dan kecemasan kemanusiaan, termasuk konflik bersenjata dan kejadian bencana alam.

(2) Kerajaan hendaklah mengambil semua langkah yang perlu bagi memastikan orang kurang upaya mempunyai hak untuk mendapat bantuan dalam keadaan berisiko dan kecemasan kemanusiaan melalui mekanisme perundangan dan juga pentadbiran.

BAHAGIAN V

AM

Perlindungan terhadap tindakan guaman dan prosiding undang-undang

41. Tiada tindakan, guaman, pendakwaan atau prosiding lain boleh diambil atau dibawa, dimulakan atau dikekalkan dalam mana-mana mahkamah terhadap—

- (a) Kerajaan;

- (b) Menteri;
- (c) Majlis;
- (d) mana-mana anggota Majlis atau mana-mana anggota jawatankuasa; atau
- (e) mana-mana orang lain yang bertindak dengan sah bagi pihak Majlis,

berkenaan dengan apa-apa perbuatan, keabaian atau keingkaran yang dibuat atau dilakukan olehnya dengan suci hati atau apa-apa peninggalan yang ditinggalkan olehnya dengan suci hati atas sifat yang sedemikian.

Akta Perlindungan Pihak Berkuasa Awam 1948

42. Akta Perlindungan Pihak Berkuasa Awam 1948 [Akta 198] hendaklah terpakai bagi apa-apa tindakan, guaman, pendakwaan atau prosiding terhadap Kerajaan, Majlis atau terhadap mana-mana anggota Majlis, mana-mana anggota jawatankuasa, atau ejen Majlis berkenaan dengan apa-apa perbuatan, keabaian atau keingkaran yang dilakukan atau yang ditinggalkan olehnya atas sifat yang sedemikian.

Kuasa untuk membuat peraturan-peraturan

43. (1) Menteri boleh membuat peraturan-peraturan yang didapatinya perlu dan suai manfaat untuk menjalankan peruntukan Akta ini.

(2) Tanpa menjejaskan keluasan kuasa yang diberikan oleh subseksyen (1), Menteri boleh membuat peraturan-peraturan bagi semua atau mana-mana maksud yang berikut:

- (a) untuk mengawal selia pengurusan institusi yang ditubuhkan bagi orang kurang upaya;
- (b) untuk mengawal selia pengurusan institusi yang ditubuhkan bagi orang dengan ketidakupayaan teruk;
- (c) untuk memproses dan mengawal selia pendaftaran orang kurang upaya dan apa-apa perkara yang berhubungan atau bersampingan dengannya;
- (d) untuk menetapkan apa-apa perkara lain yang dikehendaki atau dibenarkan untuk ditetapkan di bawah Akta ini; dan

- (e) untuk mengadakan peruntukan bagi apa-apa perkara lain yang disifatkan suai manfaat atau perlu oleh Menteri bagi maksud Akta ini.

Perkara yang dilakukan dalam menjangkakan Akta ini diperbuat

44. Segala perbuatan dan perkara yang dilakukan bagi pihak Kerajaan atau Majlis sebagai persediaan bagi atau pada menjangkakan pembuatan Akta ini dan apa-apa perbelanjaan yang dilakukan berhubung dengannya hendaklah disifatkan telah dibenarkan di bawah Akta ini, dengan syarat bahawa perbuatan dan perkara yang dilakukan itu selaras dengan niat dan maksud am Akta ini; dan segala hak dan obligasi yang diperoleh atau ditanggung akibat pelakuan perbuatan atau perkara itu termasuk apa-apa perbelanjaan yang dilakukan berhubung dengannya hendaklah pada permulaan kuat kuasa Akta ini disifatkan sebagai hak dan obligasi Kerajaan atau Majlis.

Kecualian dan peralihan

45. (1) Mana-mana orang yang sebaik sebelum permulaan kuat kuasa Akta ini didaftarkan sebagai orang kurang upaya dengan Jabatan Kebajikan Masyarakat hendaklah, pada permulaan kuat kuasa Akta ini disifatkan sebagai orang kurang upaya yang berdaftar di bawah Akta ini.

(2) Mana-mana orang kurang upaya yang kepadanya suatu kad pengenalan telah dikeluarkan oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat sebaik sebelum permulaan kuat kuasa Akta ini hendaklah dikeluarkan kepadanya suatu Kad OKU di bawah Akta ini.

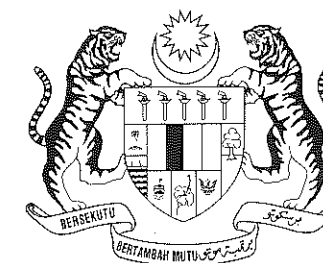
(3) Semua daftar yang berhubungan dengan pendaftaran orang kurang upaya yang disimpan dan disenggarakan oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat sebaik sebelum permulaan kuat kuasa Akta ini hendaklah, pada permulaan kuat kuasa Akta ini, disifatkan sebagai daftar yang disimpan dan disenggarakan di bawah Akta ini dan hendaklah disifatkan menjadi sebahagian daripada Daftar Orang Kurang Upaya.

Pencegahan anomali

46. (1) Menteri boleh, melalui perintah, membuat apa-apa pengubahsuaian dalam peruntukan Akta ini sebagaimana yang didapatinya perlu atau suai manfaat bagi maksud menghapuskan apa-apa kesulitan yang disebabkan oleh permulaan kuat kuasa Akta ini hanya berkenaan dengan pelaksanaan fungsi dan penjalanan kuasa oleh Majlis.

(2) Menteri tidak boleh menjalankan kuasa yang diberikan oleh seksyen ini selepas habis tempoh dua tahun dari tarikh permulaan kuat kuasa Akta ini.

(3) Dalam seksyen ini, “pengubahsuaian” ertinya pindaan, tambahan, pemotongan dan penggantian mana-mana peruntukan Akta ini.

LAWS OF MALAYSIA**Act 685****PERSONS WITH DISABILITIES ACT 2008**

Date of Royal Assent ... 9 January 2008

Date of publication in the
Gazette ... 24 January 2008

LAWS OF MALAYSIA

Act 685

PERSONS WITH DISABILITIES ACT 2008

ARRANGEMENT OF SECTION

PART I

PRELIMINARY

Section

1. Short title and commencement
2. Interpretation

PART II

NATIONAL COUNCIL FOR PERSONS WITH DISABILITIES

3. National Council for Persons with Disabilities
4. Alternate members
5. Revocation of appointment
6. Cessation of membership
7. Meetings of Council
8. Secretary to the Council
9. Functions of the Council
10. Council to be assisted by the Department
11. Establishment of committees
12. Delegation of functions and powers
13. Council to recommend changes to law
14. Responsibility of the Government
15. Responsibility of relevant ministries, etc.
16. Responsibility of the private sector and non-governmental organization
17. Follow up
18. Funds
19. Annual reports

PART III

APPOINTMENT OF REGISTRAR GENERAL, ETC., AND
REGISTRATION OF PERSONS WITH DISABILITIES

Section

- 20. Appointment and duties of Registrar General and Registrar
- 21. Register of Persons with Disabilities
- 22. Application for registration
- 23. Power of Registrar to call for additional document or information
- 24. Registration and refusal to register
- 25. Issuance of "Kad OKU"

PART IV

PROMOTION AND DEVELOPMENT OF THE QUALITY OF LIFE AND
WELLBEING OF PERSONS WITH DISABILITIES

Chapter I

Accessibility

- 26. Access to public facilities, amenities and services and buildings
- 27. Access to public transport facilities
- 28. Access to education
- 29. Access to employment
- 30. Access to information, communication and technology
- 31. Access to cultural life
- 32. Access to recreation, leisure and sport

Chapter 2

Habilitation and rehabilitation

- 33. Habilitation and rehabilitation
- 34. In-home, residential and other community support services

Chapter 3

Health

- 35. Access to health

Section

- 36. Prevention of further occurrence of disabilities
- 37. Availability of health personnel

Chapter 4

Protection of persons with severe disabilities

- 38. Lifelong protection and social system
- 39. Meaning of "persons with severe disabilities"

Chapter 5

Situations of risk and humanitarian emergencies

- 40. Access to assistance

PART V

GENERAL

- 41. Protection against suit and legal proceedings
- 42. Public Authorities Protection Act 1948
- 43. Power to make regulations
- 44. Things done in anticipation of the enactment of this Act
- 45. Savings and transitional
- 46. Prevention of anomalies

LAWS OF MALAYSIA

Act 685

PERSONS WITH DISABILITIES ACT 2008

An Act to provide for the registration, protection, rehabilitation, development and wellbeing of persons with disabilities, the establishment of the National Council for Persons with Disabilities, and for matters connected therewith.

[]

RECOGNIZING that disability is an evolving concept and that disability results from the interaction between persons with disabilities and attitudinal and environmental barriers that hinders their full and effective participation in society on an equal basis with persons without disabilities:

RECOGNIZING the valued existing and potential contributions made by persons with disabilities to the overall wellbeing and diversity of the community and society:

RECOGNIZING the importance of accessibility to the physical, social, economic and cultural environment, to health and education and to information and communication, in enabling persons with disabilities to fully and effectively participate in society:

RECOGNIZING that persons with disabilities are entitled to equal opportunity and protection and assistance in all circumstances and subject only to such limitations, restrictions and the protection of rights as provided by the Federal Constitution:

RECOGNIZING the importance of the co-operation between the Government and the private sector and non-governmental organization in ensuring the full and effective participation and inclusion of persons with disabilities in society:

NOW, THEREFORE, ENACTED by the Parliament of Malaysia as follows:

PART I

PRELIMINARY

Short title and commencement

1. (1) This Act may be cited as the Persons with Disabilities Act 2008.

(2) This Act comes into operation on a date to be appointed by the Minister by notification in the *Gazette*, and the Minister may appoint different dates for the coming into operation of different provisions of this Act.

Interpretation

2. In this Act, unless the context otherwise requires—

“language” includes spoken and sign languages, Malaysia Sign Language and other forms of non-spoken languages;

“Malaysia Sign Language” means the official sign language for the deaf in Malaysia;

“Register” means the Register of Persons with Disabilities kept and maintained under section 21;

“prescribed” means prescribed by regulations made under this Act;

“habilitation” refers to a process aimed at enabling persons who are born with disabilities to attain and maintain their full physical, mental, social and vocational ability and full inclusion and participation in all aspects of life;

“Department” means the Department for the Development of Persons with Disabilities responsible for the registration, protection, rehabilitation, development and wellbeing of persons with disabilities;

“Kad OKU” means the card issued under section 25;

“Government” means the Federal Government;

“Registrar General” and “Deputy Registrar General” means the Registrar General for Persons with Disabilities and Deputy Registrar General for Persons with Disabilities respectively appointed under paragraphs 20(1)(a) and (b);

“communication” includes languages, display of text, Braille, tactile communication, large print, signal, accessible multimedia as well as written, audio, plain-language, human-reader and augmentative and alternative modes, means and formats of communication, including accessible information and communication technology;

“Council” means the National Council for Persons with Disabilities established under section 3;

“Minister” means the Minister charged with the responsibility for social welfare;

“persons with disabilities” include those who have long term physical, mental, intellectual or sensory impairments which in interaction with various barriers may hinder their full and effective participation in society;

“Social Welfare Officer” means any Social Welfare Officer in the Ministry responsible for social welfare and includes any Assistant Social Welfare Officer;

“Registrar” means the Registrar for Persons with Disabilities appointed under paragraph 20(1)(c);

“private healthcare service provider” means the provider of a private healthcare facility under the Private Healthcare Facilities and Services Act 1998 [*Act 586*];

“reasonable accommodation” means necessary and appropriate modifications and adjustments not imposing a disproportionate or undue burden, where needed in a particular case, to ensure to persons with disabilities the enjoyment or exercise of the quality of life and wellbeing on an equal basis with persons without disabilities;

“rehabilitation” refers to a process aimed at enabling persons with disabilities to attain and maintain their full physical, mental, social and vocational ability and full inclusion and participation in all aspects of life;

“universal design” means the design of products, environments, programmes and services to be usable by all people, to the greatest extent possible, without the need for adaptation or specialized design and shall include assistive devices for particular groups of persons with disabilities where this is needed;

“private sector” refers to any person or body whether corporate or unincorporate other than the Government or State Government, agencies, bodies or organization of the Governments, but excludes any reference to non-governmental organization.

PART II

NATIONAL COUNCIL FOR PERSONS WITH DISABILITIES

National Council for Persons with Disabilities

3. (1) A body to be known as National Council for Persons with Disabilities shall be established for the purpose of this Act.

(2) The Council shall consist of the following members:

- (a) the Minister who shall be the Chairman;
- (b) the Secretary General of the Ministry responsible for social welfare, who shall be the Deputy Chairman;
- (c) the Attorney General of Malaysia, or his representative;
- (d) the Secretary General of the Ministry responsible for finance;
- (e) the Secretary General of the Ministry responsible for transport;
- (f) the Secretary General of the Ministry responsible for human resources;
- (g) the Director General of Education;
- (h) the Director General of Health;

- (i) the Chairman of the Commercial Vehicle Licensing Board;
- (j) not more than ten persons having appropriate experience, knowledge and expertise in problems and issues relating to persons with disabilities to be appointed by the Minister.

(3) The members of the Council appointed under subsection (2) may be paid such allowances as the Minister may determine.

(4) A member of the Council appointed under paragraph (2)(j), unless he sooner resigns or vacates his office or his appointment is sooner revoked, shall hold office for a term not exceeding two years and is eligible for reappointment for a term not exceeding two consecutive terms.

Alternate members

4. (1) The Minister may appoint a person to be an alternate member in respect of each member appointed under paragraphs 3(2)(d), (e) and (f) to attend, in place of that member, meetings of the Council if that member is for any reason unable to attend.

(2) When attending meetings of the Council, an alternate member shall for all purposes be deemed to be a member of the Council.

(3) An alternate member shall, unless he sooner resigns his membership or his appointment is sooner revoked, cease to be an alternate member when the member in respect of whom he is an alternate member ceases to be a member of the Council.

Revocation of appointment

5. The Minister shall revoke the appointment of a member of the Council appointed under paragraph 3(2)(j)—

- (a) if his conduct, whether in connection with his duties as a member of the Council or otherwise, has been such as to bring discredit on the Council;

- (b) if there has been proved against him, or he has been convicted on, a charge in respect of—
 - (i) an offence involving fraud, dishonesty or moral turpitude;
 - (ii) an offence under a law relating to corruption; or
 - (iii) any other offence punishable with imprisonment;
- (c) if he becomes a bankrupt; or
- (d) if he becomes of unsound mind or is otherwise incapable of discharging his duties.

Cessation of membership

6. A member of the Council appointed under paragraph 3(2)(j) shall cease to be a member—

- (a) if he is absent from three consecutive meetings of the Council without leave of the Chairman;
- (b) if his appointment is revoked;
- (c) if he dies; or
- (d) if he resigns his office by giving one month notice in writing to the Minister.

Meetings of Council

7. (1) The Council shall meet at least three times a year for the performance of its functions at such time and place as the Chairman may determine.

(2) Eleven members shall form the quorum of a meeting of the Council.

(3) The Chairman shall preside over all its meetings.

(4) If the Chairman is unable for any reason to preside any meeting of the Council, the meeting shall be presided by the Deputy Chairman.

(5) The Council may invite any person to attend any meeting or deliberation of the Council for the purpose of advising it on any matter under discussion, but that person shall not be entitled to vote at the meeting.

(6) At any meeting of the Council, the Chairman shall have a deliberative vote and shall, in the event of an equality of votes, have a casting vote.

(7) Any person invited under subsection (5) may be paid such allowance as the Minister may determine.

(8) Subject to the provisions of this Act, the Council may make regulations for regulating its meetings and proceedings.

Secretary to the Council

8. The Director General of Social Welfare shall be the Secretary to the Council.

Functions of the Council

9. (1) The functions of the Council shall be as follows:

- (a) to oversee the implementation of the national policy and national plan of action relating to persons with disabilities;
- (b) to make recommendations to the Government on all aspects of persons with disabilities including matters relating to the support, care, protection, rehabilitation, development and wellbeing of persons with disabilities;
- (c) to co-ordinate and monitor the implementation of the national policy and national plan of action relating to persons with disabilities with relevant ministries, government agencies, bodies or organizations and the private sector;
- (d) to monitor and evaluate the impact of policies, programmes and activities designed to achieve full and effective participation of persons with disabilities and in doing so may enter into such arrangement with relevant ministries, government agencies, bodies or organizations and the private sector as it deems necessary;

- (e) to review the activities of all ministries, government agencies, bodies or organizations and the private sector that are involved in the implementation of the national policy and national plan of action relating to persons with disabilities;
- (f) to recommend to the Government changes to the existing law as well as to propose new law in order to secure full and effective participation in society of persons with disabilities, including to facilitate accessibility;
- (g) to develop programmes and strategies aiming at educating the society and to raise awareness throughout society, including at the family level, regarding persons with disabilities including their capabilities and contributions in order to promote positive perception and greater social awareness and to foster respect for the rights and dignity towards persons with disabilities;
- (h) to adopt effective and appropriate measures to promote recognition of the skills, merits and abilities of persons with disabilities, and of their contributions to the workplace and the labour market;
- (i) to foster at all levels of the education system, including in all children from an early age, an attitude of respect for the rights of persons with disabilities;
- (j) to advise the Government on the issues of disabilities including developments at the international level;
- (k) to collect and collate data and information, and undertake and promote research relating to persons with disabilities;
- (l) to promote the development of initial and continuing training for professionals and staff working in habilitation and rehabilitation services;
- (m) to promote employment opportunities and career advancement for persons with disabilities in the labour market, as well as assistance in finding or obtaining employment on equal basis with persons without disabilities; and
- (n) to perform any other functions as directed by the Minister for the proper implementation of this Act.

(3) The Council shall have all such powers as may be necessary for, or in connection with, or incidental to, the performance of its functions under this Act.

Council to be assisted by the Department

10. The Council shall be assisted by the Department in the performance of its functions and the exercise of its powers under this Act.

Establishment of committees

11. (1) The Council may establish such committees as it deems necessary or expedient to assist it in the performance of its functions and the exercise of its powers under this Act.

(2) A committee established under subsection (1)—

- (a) shall be chaired by any member of the Council specified under paragraphs 3(2)(b) to (i);
- (b) shall conform to and act in accordance with any direction given to it by the Council; and
- (c) may determine its own procedure.

(3) Members of the committees established under subsection (1) may be appointed from amongst members of the Council or such other persons as the Council thinks fit.

(4) Except for members of the committee appointed from amongst members of the Council, any other persons appointed as members of the committees may be paid such allowance as the Minister may determine.

(5) A member of a committee shall hold office for such a term as may be specified in his letter of appointment and is eligible for reappointment.

(6) The Council may revoke the appointment of any member of a committee without assigning any reason for the revocation.

(7) A member of a committee may, at any time, resign by giving notice in writing to the chairman of the committee.

(8) The Council may, at any time, discontinue or alter the constitution of a committee.

(9) A committee shall hold its meetings at such times and places as the chairman of the committee may determine.

(10) A committee may invite any person to attend any meeting of the committee for the purpose of advising it on any matter under discussion but that person shall not be entitled to vote at the meeting.

(11) Any person invited under subsection (10) may be paid such allowance as the Minister may determine.

Delegation of functions and powers

12. (1) The Council may, subject to such conditions, limitations or restrictions as it deems fit to impose, delegate any of its functions and powers, except the power to make regulations under section 43, to—

- (a) the Chairman of the Council;
- (b) any member of the Council appointed under paragraph 3(2)(b) to (i); and
- (c) a committee established under section 11.

(2) Any person or committee delegated with such functions and powers shall conform and have regard to all conditions and restrictions imposed by the Council and all requirements, procedures and matters specified by the Council.

(3) Any function or power delegated under this section shall be performed and exercised in the name and on behalf of the Council.

(4) The delegation under this section shall not preclude the Council itself from performing or exercising at any time any of the delegated functions and powers.

Council to recommend changes to law

13. (1) In performing its functions under this Act, it shall be the responsibility of the Council to recommend to the Government changes required to be made to any law or to propose the provision of new law in order to secure full and effective participation in society of persons with disabilities, including to facilitate accessibility or any other matter as it deems necessary or expedient.

(2) For the purposes of making any recommendation under subsection (1), the Council—

- (a) shall consult the relevant ministries, government agencies, bodies or organizations; or
- (b) may consult the private sector or any non-governmental organization as it deems necessary or expedient to do so.

(3) In formulating its recommendation or proposal under subsection (1), the Council shall have regard to such policies, information and other considerations received during the consultation pursuant to subsection (2) that appear to it to be relevant.

Responsibility of the Government

14. The responsibility and obligation to be discharged by the Government under this Act shall be in furtherance of its policy relating to persons with disabilities and shall be so discharged—

- (a) by taking into consideration the available financial and human resources and such other factors as may be relevant; and
- (b) in compliance with the provisions of the Federal Constitution and other written laws as may be relevant.

Responsibility of relevant ministries, etc.

15. It shall be the responsibility and obligation of every relevant ministries, government agencies or bodies or organizations—

- (a) to co-operate with and assist the Council in the performance by the Council of its functions under this Act;

- (b) to give due consideration to the national policy and national plan of action of the Government relating to persons with disabilities; and
- (c) to undertake steps, measures or actions required to be taken by it in such form or manner as may be provided for under any other written law or otherwise relating to persons with disabilities.

Responsibility of the private sector and non-governmental organization

16. It shall be the responsibility and obligation of the private sector and non-governmental organization—

- (a) to co-operate with and assist the Council in the performance by the Council of its functions under this Act;
- (b) to give due consideration to the national policy and national plan of action of the Government relating to persons with disabilities; and
- (c) to undertake steps, measures or actions required to be taken by it in such form or manner as may be provided for under any other written law or otherwise relating to persons with disabilities.

Follow up

17. (1) The Council may require the relevant ministries, government agencies or bodies or organizations to submit reports to the Council on steps, measures and actions required to be undertaken by them in complying with the provisions of this Act at such intervals as the Council may specify.

(2) It shall be the duty of the relevant ministries, government agencies or bodies or organizations referred to in subsection (1) to submit full reports regarding the progress of steps, measures or actions undertaken by them and such report shall be given until the conclusion thereof.

(3) The Council may require the relevant ministries, government agencies or bodies or organizations to provide explanation if the Council is of the opinion that the progress of steps, measures or actions is inadequate or unsatisfactory.

Funds

18. The Government shall allocate the Council with adequate funds annually to enable the Council to perform its functions under this Act.

Annual reports

19. The Council shall furnish to the Minister, and such public authority as may be directed by the Minister an annual report of all its activities during the year to which the report relates.

PART III

APPOINTMENT OF REGISTRAR GENERAL, ETC., AND REGISTRATION OF PERSONS WITH DISABILITIES

Appointment and duties of Registrar General and Registrar

20. (1) The Minister shall for the purposes of this Act appoint—

- (a) a Social Welfare Officer in charge of the Department as Registrar General;
- (b) a Social Welfare Officer from the Department as Deputy Registrar General;
- (c) a Social Welfare Officer from the Department as a Registrar for each State and Federal Territory; and
- (d) such number of Assistant Registrars for any district or area as the Minister may determine.

(2) The Registrar General shall be under the general direction and supervision of the Director General of Social Welfare and the Registrar General shall exercise general control and supervision over all matters relating to the registration of persons with disabilities under this Act.

(3) The Deputy Registrar General, Registrar and Assistant Registrars shall be under the general direction and supervision of the Registrar General.

(4) The Registrar General shall have the powers and exercise the functions conferred on him by this Act, and in his absence, such powers and functions may be had or exercised by the Deputy Registrar General.

(5) Subject to the direction, control and supervision of the Registrar General, the Deputy Registrar General or Registrar may exercise all the powers and functions conferred on the Registrar General by or under this Act.

(6) Subject to the direction, control and supervision of the Registrar, an Assistant Registrar shall assist the Registrar in the exercise of his powers and the performance of his functions in the area of which he is appointed.

(7) Appointment of the Registrar General, Deputy Registrar General, Registrar and Assistant Registrar under this section shall be published in the *Gazette*.

Register of Persons with Disabilities

21. (1) Every Registrar shall keep and maintain a Register of Persons with Disabilities.

(2) The Minister may make regulations for the keeping and maintenance of Register of Persons with Disabilities and such regulations may include provisions to authorize the Registrar or Assistant Registrar to update the Register by making changes to the particulars of the persons with disabilities or to delete the names of persons with disabilities who have died or ceased to be persons with disabilities.

Application for registration

22. (1) Application for registration as persons with disabilities shall be made to the Council.

(2) The Minister may make regulations for the registration of persons with disabilities and for all matters incidental thereto.

(3) Without prejudice to the generality of subsection (2), the regulations may—

- (a) prescribe the procedure to be followed in making an application for registration;
- (b) prescribe who may be registered as persons with disabilities and who ceases to be registered as persons with disabilities; and
- (c) prescribe the manner of issuance and cancellation of Kad OKU.

Power of Registrar to call for additional document or information

23. (1) The Registrar may, in relation to any application made under section 22, call for such additional document or information to be supplied by the applicant within the period to be specified by the Registrar.

(2) Where a person making an application fails to supply the additional document or information called for within the specified period or such other period as may be extended by the Registrar, the application is deemed to have been withdrawn without prejudice, however to a fresh application being made.

Registration and refusal to register

24. (1) After considering an application under section 22 and any additional document or information supplied pursuant to section 23, if any, the Registrar shall—

- (a) register a person to be a person with disability if he is satisfied that the person who is the subject of the application is a person with disability; or
- (b) refuse to register a person as a person with disability if he is satisfied that the person is not a person with disability.

(2) A person aggrieved by the decision of the Registrar under paragraph 1(b) may appeal to the Minister and the decision of the Minister shall be final.

Issuance of Kad OKU

25. (1) The Registrar shall issue a person who is registered as a person with disability a Kad OKU.

(2) A Kad OKU issued under subsection (1) shall, unless proved to have been cancelled, be conclusive evidence for all purposes that the person has been duly registered as a person with disability under this Act.

(3) The Kad OKU shall be surrendered to the Registrar when a person ceases to be a person with disability.

PART IV

PROMOTION AND DEVELOPMENT OF THE QUALITY OF LIFE AND WELLBEING OF PERSONS WITH DISABILITIES

Chapter I

Accessibility

Access to public facilities, amenities and services and buildings

26. (1) Persons with disabilities shall have the right to access to and use of, public facilities, amenities, services and buildings open or provided to the public on equal basis with persons without disabilities, but subject to the existence or emergence of such situations that may endanger the safety of persons with disabilities.

(2) For the purposes of subsection (1), the Government and the providers of such public facilities, amenities, services and buildings shall give appropriate consideration and take necessary measures to ensure that such public facilities, amenities, services and buildings and the improvement of the equipment related thereto conform to universal design in order to facilitate their access and use by persons with disabilities.

Access to public transport facilities

27. (1) Persons with disabilities shall have the right to access to and use of public transport facilities, amenities and services open

or provided to the public on equal basis with persons without disabilities.

(2) For the purposes of subsection (1), the Government and the providers of such public transport facilities, amenities and services shall give appropriate consideration and take necessary measures to ensure that such facilities, amenities and services conform to universal design in order to facilitate their access and use by persons with disabilities.

Access to education

28. (1) Persons with disabilities shall not be excluded from the general education system on the basis of disabilities, and children with disabilities shall not be excluded from pre-school, primary, secondary and higher education, on equal basis with persons or children without disabilities, including vocational training and lifelong learning.

(2) The Government and private educational providers shall, in order to enable persons and children with disabilities to pursue education, provide reasonable accommodation suitable with the requirements of persons and children with disabilities in terms of, among others, infrastructure, equipment and teaching materials, teaching methods, curricula and other forms of support that meet the diverse needs of persons or children with disabilities.

(3) The Government and private educational providers shall take appropriate steps and measures to enable persons and children with disabilities to learn life and social development skills in order to facilitate their full and equal participation in education including the following:

- (a) to facilitate the learning of Braille, alternative script, augmentative and alternative modes, means and formats of communication and orientation and mobility skills, and facilitating peer support and mentoring;
- (b) to facilitate the learning of Malaysia Sign Language and the promotion of the linguistic identity of the deaf community; and
- (c) to ensure that the education of persons, and in particular children, who are blind, deaf or deaf-blind is delivered in

the most appropriate languages and modes and means of communication for the individual, and in environments which maximize academic and social development.

Access to employment

29. (1) Persons with disabilities shall have the right to access to employment on equal basis with persons without disabilities.

(2) The employer shall protect the rights of persons with disabilities, on equal basis with persons without disabilities, to just and favourable conditions of work, including equal opportunities and equal remuneration for work of equal value, safe and healthy working conditions, protection from harassment and the redress of grievances.

(3) The employer shall in performing their social obligation endeavour to promote stable employment for persons with disabilities by properly evaluating their abilities, providing suitable places of employment and conducting proper employment management.

(4) The Council shall, in order to promote employment of persons with disabilities in the private sector, formulate appropriate policies and measures which may include affirmative action programmes and other measures.

(5) The Council shall promote opportunities for training for persons with disabilities in the labour market as well as opportunities for self employment, entrepreneurship, the development of cooperatives, starting one's own business and creating opportunities to work from home.

(6) For the purposes of this section, "employer" includes the Government.

Access to information, communication and technology

30. (1) Persons with disabilities shall have the right to access to information, communication and technology on equal basis with persons without disabilities.

(2) The Government and the provider of information, communication and technology shall in order to enable persons with disabilities to have such access, provide the information, communication and technology in accessible formats and technologies appropriate to different kind of disabilities in a timely manner and without additional cost.

(3) The Government and the private sector shall accept and facilitate the use of Malaysia Sign Language, Braille, augmentative and alternative communication, and all other accessible means, modes and formats of communication of their choice by persons with disabilities in official transactions.

Access to cultural life

31. (1) Persons with disabilities shall have the right to access to cultural life on an equal basis with persons without disabilities.

(2) Persons with disabilities shall have the right to enjoy access—

(a) to cultural materials in accessible formats;

(b) to television programmes, films, theatre and other cultural activities, in accessible formats; and

(c) to places for cultural performances or services such as theatres, museums, cinemas, libraries and tourism services, and, as far as possible, to monuments and sites of national cultural importance.

(3) The Council shall take appropriate measures to enable persons with disabilities to have the opportunities to develop and utilize their creative, artistic and intellectual potential, not only for their own benefit, but also for the enrichment of society.

(4) Persons with disabilities shall be entitled on equal basis with persons without disabilities to recognition and support of their specific cultural and linguistic identity, including Malaysia Sign Language and deaf culture.

Access to recreation, leisure and sport

32. (1) Persons with disabilities shall have the right to participate in recreational, leisure and sporting activities on an equal basis with persons without disabilities but subject to the existence or emergence of such situations that may endanger the safety of persons with disabilities.

(2) The Council shall take appropriate measures—

- (a) to encourage and promote the participation, to the fullest extent possible, of persons with disabilities in mainstream sporting activities at all levels;
- (b) to ensure that persons with disabilities have an opportunity to organise, develop and participate in disability specific sporting and recreational activities and, to this end, encourage the provision, on an equal basis with persons without disabilities, of appropriate instruction, training and resources;
- (c) to ensure that persons with disabilities have access to sporting, recreational and tourism venues;
- (d) to ensure that children with disabilities have equal access with other children without disabilities to participation in play, recreation and leisure and sporting activities, including those activities in the school system; and
- (e) to ensure that persons with disabilities have access to services from those involved in the organization of recreational, leisure, sporting activities and tourism.

Chapter 2

Habilitation and rehabilitation

Habilitation and rehabilitation

33. (1) The Council, the private healthcare service provider and non-governmental organization shall take effective and appropriate measures to enable persons with disabilities to attain and maintain maximum independence, full physical, mental, social and vocational ability and full inclusion and participation in all aspects of life.

(2) For the purposes of subsection (1), the Council, the private healthcare service provider and non-governmental organization shall organize, strengthen and extend comprehensive habilitation and rehabilitation services and programmes, particularly in the areas of health, employment, education and social services, in such a way that these services and programmes begin at the earliest possible stage and are based on the multidisciplinary assessment of individual needs and strengths.

(3) The Council, the private healthcare service provider and non-governmental organization shall promote the availability, knowledge, and use of assistive devices and technologies designed for persons with disabilities as they relate to habilitation and rehabilitation.

(4) The Council, the private sector and non-governmental organization shall take appropriate measures to promote and strengthen community-based rehabilitation programme to provide early intervention, rehabilitation and training for persons with disabilities in their own community through active community participation.

In-home, residential and other community support services

34. The Council, the private sector and non-governmental organization shall take appropriate measures to encourage and promote the provision of a range of in-home, residential and other community support services to prevent isolation or segregation of persons with disabilities from the community.

Chapter 3

Health

Access to health

35. (1) Persons with disabilities shall have the right to the enjoyment of health on an equal basis with persons without disabilities.

(2) The Council, the private sector and non-governmental organization shall take appropriate measures to ensure persons with disabilities have access to health services, including health related rehabilitation, that are gender sensitive.

Prevention of further occurrence of disabilities

36. (1) The Government and the private healthcare service provider shall make available essential health services to persons with disabilities which shall include the following:

- (a) prevention of further occurrence of disabilities, immunization, nutrition, environmental protection and preservation and genetic counselling; and
- (b) early detection of disabilities and timely intervention to arrest disabilities and treatment for rehabilitation.

(2) In taking measures to prevent further occurrence of disabilities, the Government shall—

- (a) undertake or cause to be undertaken surveys, investigations and research concerning the cause of occurrence of such disabilities; and
- (b) sponsor or cause to be sponsored awareness campaigns and disseminate or cause to be disseminated information on causes of disabilities and the preventive measures to be adopted and on general hygiene, health and sanitation.

Availability of health personnel

37. (1) Any private sector and non-governmental organization providing institutional care for persons with disabilities shall have in its employment speech therapist, physiotherapist and occupational therapist, or such health personnel as the Minister may deem necessary after taking into account the requirements and capabilities of such private institution, frequency of services and such other factors as may be relevant.

(2) For the purposes of subsection (1), such private institution—

- (a) registered under the Care Centres Act 1993 [Act 506], shall within six months of the coming into operation of this Act submit to the Council the number of such personnel in their employment; or
- (b) applying to be registered under the Care Centres Act 1993 shall on and after the coming into operation of this Act,

before commencing operation, submit to the Council the number of such personnel in their employment.

(3) Notwithstanding subsection (1), the Minister may exempt any private sector or non-governmental organization providing institutional care for persons with disabilities, as he deems fit and necessary, from having in-house health personnel in their employment and instead may allow periodic visit of such health personnel to such private institution.

Chapter 4

Protection of persons with severe disabilities

Lifelong protection and social support system

38. (1) The Government shall provide the necessary lifelong protection and social support system including ensuring that the welfare of persons with severe disabilities remain unaffected after the death of their parents or their caregivers in order to enable the persons with severe disabilities to lead a better quality of life.

(2) Any non-governmental organization intending to provide or providing institutional care for persons with severe disabilities or the caregivers for persons with severe disabilities may make an application for an incentive for providing such care to the Council in such form and manner as may be prescribed.

(3) The Council may, if it is satisfied that the application of the non-governmental organization or caregivers referred to in subsection (2) should be considered, grant such incentive as it deems appropriate with the approval of the Minister responsible for finance.

Meaning of “persons with severe disabilities”

39. For the purposes of this Chapter, “persons with severe disabilities” means a person suffering from one or more disabilities who is dependent on others for basic daily living activities.

Chapter 5

*Situations of risk and humanitarian emergencies***Access to assistance**

40. (1) Persons with disabilities shall have the right to have assistance on equal basis and recognition with persons without disabilities in situations of risk and humanitarian emergencies, including armed conflict and the occurrence of natural disaster.

(2) The Government shall take all necessary measures to ensure persons with disabilities to have the right of assistance in situations of risk and humanitarian emergencies by way of legal as well as administrative mechanism.

PART V

GENERAL

Protection against suit and legal proceedings

41. No action, suit, prosecution or other proceedings shall lie or be brought, instituted or maintained in any court against—

- (a) the Government;
- (b) the Minister;
- (c) the Council;
- (d) any member of the Council or any member of a committee;
or
- (e) any other person lawfully acting on behalf of the Council,

in respect of any act, neglect or default done or committed by him or it in good faith or any omission omitted by him or it in good faith in such capacity.

Public Authorities Protection Act 1948

42. The Public Authorities Protection Act 1948 [Act 198] shall apply to any action, suit, prosecution or proceedings against

the Government, Council or any member of the Council, any member of a committee or agent of the Council in respect of any act, neglect or default done or omitted by it or him in such capacity.

Power to make regulations

43. (1) The Minister may make regulations as appear to him to be necessary and expedient to carry out the provisions of this Act.

(2) Without prejudice to the generality of the powers conferred by subsection (1), the Minister may make regulations for all or any of the following purposes:

- (a) to regulate the management of institutions established for persons with disabilities;
- (b) to regulate the management of institutions established for persons with severe disabilities;
- (c) to process and regulate the registration of persons with disabilities and such matter relating or incidental thereto;
- (d) to prescribe any other matter required or permitted to be prescribed under this Act; and
- (e) to provide for any other matter which the Minister deems expedient or necessary for the purposes of this Act.

Things done in anticipation of the enactment of this Act

44. All acts and things done on behalf of the Government or the Council in preparation for or in anticipation of the enactment of this Act and any expenditure incurred in relation thereto shall be deemed to have been authorized under this Act, provided that the acts and things done are consistent with the general intention and purposes of this Act; and all rights and obligations acquired or incurred as a result of the doing of those acts or things including any expenditure incurred in relation thereto shall on the coming into operation of this Act be deemed to be the rights and obligations of the Government or the Council.

Savings and transitional

45. (1) Any person who immediately before the coming into operation of this Act is registered as a person with disability with the Department of Social Welfare shall, on the coming into operation of this Act, be deemed to be a person with disability registered under this Act.

(2) Any person with disability to whom an identification card has been issued by the Department of Social Welfare immediately before the coming into operation of this Act shall be issued a Kad OKU under this Act.

(3) All registers relating to registration of persons with disabilities kept and maintained by the Department of Social Welfare immediately before the coming into operation of this Act shall, on the coming into operation of this Act, be deemed to be registers kept and maintained under this Act and shall be deemed to form part of the Register of Persons with Disabilities.

Prevention of anomalies

46. (1) The Minister may, by order, make such modifications in the provisions of this Act as may appear to him to be necessary or expedient for the purpose of removing any difficulty occasioned by the coming into operation of this Act only as regard to the performance of the functions and the exercise of the powers by the Council.

(2) The Minister shall not exercise the powers conferred by this section after the expiration of two years from the date of coming into operation of this Act.

(3) In this section, "modifications" means amendments, additions, deletions and substitutions of any provision of this Act.

